

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, vasárnap, április 10

Tizenegyedik évfolyam.

Előfizetési felhívás

„KELET” tizenegyedik évfolyamának második, ápril–júniusi évfolyamára.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 frt.
Fél évre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 „ 50 kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői és kiadói szállás: főtér 4-ik szám.

Feliratok nem adnak vissza.

MI LEHETNE KOLOZSVÁRBÓL.

III.

Mielőtt az első kolozsvári országos iparkiallításra és egyáltalán a város felvirágzása érdekében teendő közgazdasági lépésekről szótanánk, a már előadottakon kívül el kell mondanunk egy pár még könnyen kivihető tervet, a mely által Kolozsvár a legszebb, a legkedvesebb, de egyszersmind kényelmet nyújtó magyar városává lehetne.

A vízvezetékén, esetleg csatornázásán, a főtér parkirozásán, a templom körének kiépítésén, a piaci vásárnak fedél alá vételén kívül szükséges volna, a mint már szép sikerrel megkezdett, az összes kolozsvári szélesebb utcák és valamennyi térnek befásítása. Egyetlen város sem jut oly szerfelett jutányos áron a zöldelő fához, mint Kolozsvár. Elültetésével, korláttal együtt alig kerül 3 forint-jába a városnak egy magas élőfa, mely pár év múlva üdítő árnyékot vet a járókelőre és illatos friss léget terjeszt maga körül. Nem értjük, hogy például a Széchenyi téren a gyümöcsösáru kofának három forint árán, miért ne szerezzük meg nekik örök időkre azt az élvezetet, hogy fa árnyékában árulja az egyik apróságit, a másik pihenje ki fáradalmát, a midőn ez által a város egészségére és lakosainak gyönyörűségére zöld erdőket létesíthetünk e sivar ronda tereken. Ez által azonban még csak egyrésze van elérve annak, hogy Kolozsvár keresett és örömmel lakott várossá legyen.

A lakosságának nemcsak kúnn az utcán, hanem sokkal inkább saját otthonában kellene kényelmet nyújtani. Azt pedig felesleges bizonyítani, hogy e városban még középkori lábón állanak a lakás viszonyok. A szállás méregdrága, a kényelmet tekintve sokkal drágábbak, mint Bécsben vagy Budapesten. Modern ízléssel berendezett kényelmes szállásokkal Kolozsvárt hatalmas tüzletet lehetne

A KELET TÁRCZÁJA.

ASSZONY-HISTORIA.

Az asszony-fajta, köztudomásúlag, két főcsoportra oszlik — az egyikben vannak azok, a kik nem láthatók, a másikban, a kik láthatók.

A nem láthatók szépen otthon ülnek, gyerekeiket mosdatták, öltöztetik; férjük kedvenc ételét találják, harisnyát kötnek és foltoznak; verset, regényt olvasnak; a házi tűzhely enyhé lángját szíjják; mint a jövőtől tündér: felbőket oszlatnak, derült napfényt varázsolnak köré s még az időnél is erősebbek: szépek maradnak öszül hajfirttrel is, elsimítják arcod redőit, még az évek hosszu sora után is. Történetük nincs, áldásuk csak, pályájuk a ház küszöbénél végződik és a világ minél kevesebbet tud felőlük.

A láthatók már nem ilyen könnyű szerrel rajzolhatók. Talán, a hányan vannak, annyiféle külön színe bemutatásukhoz.

A nemzet gazdaszonyai, a jótékony gyűjtők, a műkedvelői előadások rendezői, a bálkirálynők, a sétat-helyek állandó staffagei, a nyilvánosan éneklők, szavalók, a jour fixek boldog háziaszonyai, az emancipált természetek, a találgatók, a szerelmi regények gyakorlati költői, az élő divatképek, a mint a nap bizonyos óráiban itt is, ott is láthatók: mind összevéve egy óriási, szélesen elágazó család rokon-tágai, irigylésre méltó hűvek, érdekes élet-történet központjai, mint a gyűjtő lenese gócpontja, mely minden sugárt möhöz becsik, hogy tarka szírvány-színekre bontva, százszorozva adja vissza s olyan szemképráztató színeképet vet a főhöz, hogy a lap tehérségéből semmi meg nem marad...

csinálni, mert ilyen lakházak itt egyáltalán nem léteznek. Nehány osdi pompával berendezett grófi palatán kívül az emberek kiállhatatlanul nedves és egészségtelen apró ablakokkal, sötét zúgokkal czél és rendszer nélkül épített törpe, s kényelmetlen lakásokkal kénytelenek megelégedni.

A jobb módú intelligens osztály számára az egészségügy követelményének csak némileg is megfelelő szállások sem léteznek. Látszik, hogy Kolozsvár eredetileg csak nagy urak, iparosok és földművelők számára épült. A tanároknak, hivatalnokoknak, katonai tisztikarnak, kereskedőknek ma a kolozsvári intelligenciát képező osztálya akkor nem létezett, mikor itt a házak épültek, s jóformán nincs is hol lakjanak. A külföldi tőke és nagy városokban már létező építő-társulatok figyelmét kellene felhívni ezen abnormalis állapotokra.

Csak adatokat kellene ezeknek a kezükbe szolgáltatni, hogy ilyen és olyan fekvésű szállásért ez idő szerént mennyit fizetnek a lakosok Kolozsvárt és nem hiszszük, hogy a külföldi tőke ne örvendene az alkalomnak, hogy ily jövedelmesnek ígérkező vállalatba csatlakozhat.

A kényelmes modern lakásokkal be volna fejezve az, a mit egyelőre egy szép kis várostól az idegen kívánhat. Ha megvalósulna a kép, a melyet itt rajzolánk, a hegyek között friss levegőt, havasi vízzel, bájos kiránduló helyekkel, sétatérrel, színházzal és időöltetésekkel rendelkező bájos kis paradicsomnak pár év alatt képzelhetlenül megszaporodnék a lakossága. meg volna vetve alapja a további szépítésnek és haladásnak.

A későbbi idők vállalkozási szellemének volna még fentartandó munka, hogy a Szamos itt-ott kőpartokkal, a sétatérnek közvetlenül a part mellett egy igen szép kilátással kecsesített sétatérrel lássa el és hogy végül Kolozsvár városának a monostor-utcazi tífűszíne mázolt csűr helyett — melybe a bálaménó emberek úgy néznek ki, mint egy kényelmetlen vasúti indóházban összezsúfolt tömeg — egy tisztességes az igényeknek megfelelő vígadót létesítsen.

Ha a Redout jelenlegi helyisége lakozzobakká alakították át aligha nem kapná meg a város ugyanazon jövedelmet, melyet ez idő szerént, hogy pedig a táncmulató helyiség kérdése jövőre szintén monopolium maradjon, s ezen monopoliumot a város ismét valamely földi társulatnak engedné át, aligha nem

E drága, kedves nagy család tagjai egy gyel szaporodtak — Tóth Kálmán meg is örökölte az új jövevényt szellemes vigjátékában: A nők az alkotmányban.

Eddig azt hívták, hogy ez az egész vigjáték csupán a költői képzelem játési alkotása s hogy nálunk föl sem található az előkép.

Csalódottunk s a tévedést bevallani sohasem szégyen. Sőt, hogy őszinte bűnbánatunk annál inkább igazoljuk, ime a mea culpa kedvéért, megterésünk történetét is papírra tesszük.

A dolog így történt.

Kicsinyke atyai örököm — a szegény, áldott jó öreg most nyolcz éve halt meg — a törvényszéki urak és az ügyvédek soha meg nem halálható buzgóssága és szorgalma következtében a napokban jutott kezem közé.

Mint tíz éves ház-tíz tartó gazdának természetesen egy kis adósságom is gyűlt ez idő alatt. Előbb, a majdani örökségre számítva, költségeinket a napokban jutott kezeim közé. Mint tíz éves ház-tíz tartó gazdának természetesen egy kis adósságom is gyűlt ez idő alatt. Előbb, a majdani örökségre számítva, költségeinket a napokban jutott kezeim közé. Mint tíz éves ház-tíz tartó gazdának természetesen egy kis adósságom is gyűlt ez idő alatt. Előbb, a majdani örökségre számítva, költségeinket a napokban jutott kezeim közé.

Indultam tehát nehéz szívvel s elején még nehezebb érzéssel is, a pénzügyi ügyekbe, közben a kereskedésbe, a tartozások kiegyenlítésére. A váltók nagyobb része tárczámban volt, következtek a boltok.

juthatna ez uton Kolozsvár városa már most egy új, diszes, az igényeknek megfelelő vígadóhoz, melynek legcélszerűbb helye a Trencsivár közepe volna.

A csikmegyi képviselőválasztási mozgalmakról következőket írja levelezőnk: A képviselőválasztási mozgalmak megyénkben is megindultak. A csikszereadi kertületben Mikó Bálintnak nincs — s azt hisszük, nem is lesz — ellenjelöltje. Az alsókerületben a visszalépő Balási Lajos helyébe a jelölre nézve még megállapodás nincs; valószínű azonban, hogy Gál Endre fog a felsőkerületből — hol megválasztatása kérdéses lehet — ezen kerületbe átmenni. A felsőkerületben a szabadelvű párt jelöltje Molnár Lajos, ki mint tapasztalatokkal, ismeretekkel bíró, az irodalom terén és a fővárosi magasabb körökben is ismert szép tehetséggel fiatal ember, Mihály Ferencz megyei aljegyzővel szemben számíthat a győzelemre, annál inkább, mert még Gál Endre hívei is — ha ő az ellenzéki kerületben lépik föl — az előbbiekhez fognak csatlakozni.

Kocsiposta közlekedés érdekében a közlekedési miniszter a nagyobb csomagu és súly hivatalos nyomtatványok postai szállításának szabályozása tárgyában átiratot intézett az összes minisztériumokhoz, melyben annak előadása mellett, hogy országszerte azon szokás dívatozik, hogy a hivatalos nyomtatványok a vidéken levő államhivatalokhoz többnyire az év vége felé expediatlanak, a mikor pedig a kocsiposta a közönség részéről is leginkább van igénybe véve több kudarccal jár, és a midőn a terhebb és nagyobb csomagok szállítására az ősi csúszások által megrontott utakon tetemes s néha egész legyőzhetlen nehézségekkel jár, az iránt kérték fel, hogy nagyobb tömeggel és súly hivatalos nyomtatványok postán elküldése iránt lehetőleg oly intézkedések töltsenek, hogy azok a nyári hónapokban és nem mint eddig, az év vége felé adassanak fel a postára további véget.

II. Sándor császár emlékezete Barsmegyei törvényhatósági bizottságában. Aranyos-Maróth Róbert írja az „Országgyűlési Értesítő”-nek, hogy Rudnyánszky Titusz alispán, a közelebb tartott megyebizottsági közgyűlésen a főispán gyöngékedése miatt elhúzólván, megnyitó beszédében hangsúlyozván a természet alkotó és romboló erejét, melyek egymással folytonos küzdelemben vannak, kiemelte, hogy a mig az alkotás az öröklésre emlékeztet, addig a természet romboló ereje az enyészetet és ideigleneséget juttatja esztünkbe; és hogy a mulandóság-nak minden teremtett lény alá van vetve, annak

Az első, a melybe nyiték, a legnagyobb követelő, a ruhakereskedő volt. Kissé várom kellett, mert a gazda egy asszonysággal volt elfoglalva. Ugy látásból ismertem, tudtam, hogy Farkasnének, vagy Lázárnének, vagy talán Feketének, vagy éppen Fehérnének hívják s azt is tudtam, hogy a férje törvényszéki hivatalnok, talán pénzügyi tisztviselő, vagy éppen ügyvéd. Hanem azt már bizonyosan tudtam, hogy val. lására nézve sem nem katolikus, sem nem protestáns, sem nem izraelita, hanem — szélbali, talán épen tagja az országos végrehajtó bizottságnak.

De ha nem tudtam volna is, most meggyőződhettem. A kövérés kis tömzsi asszonyom erősen kapacitálta a kereskedőt, hogy többé nem vásárolnak tőle, ha nem áll a szélbalokhoz. Mondhatom, olyan szépen beszélt, hogy alig értettem — de volt időm, titkaimon hallgatám. Hogy a kormány miként tömi a saját zsebet a szegény adózó polgárok véres verejtékén szerzett fillé-reivel. Hogy el vagyunk adva Bécsnek s ha Tisza Kálmán soká uralkodik, még Sziberiába is elküldhetnek mindnyájunkat, mert Bécs és Szentpétervár titkos szövetségben vannak, Tisza Kálmán pedig, csak hogy gróf lehessen, egy követ fűj Loris Melikoffal. A kicsiny asszony egészen neki melegegett a korteskedésben.

Egyszer mégis csak vége lett ennek is, mint mindennek a világon — még, ha asszony-beszéd s plane asszonyi kortesbeszéd is. A gazda megígérte, hogy majd megmondokozik s az asszony távozott.

Következett az én számadásom — Istenem! mennyi zubbony, mellény, felöltő, zok és köpenyeg! Nagy nehezen összeszámítottuk, még nehezebben kifizettem, a számlatára rájött a „köszönettel kifizetődött” (bár fizetődött volna, bár ne kellett volna nekem fizetnem s csak én tudtam volna).

egyik bizonyítékául megemlékezik II. Sándor orosz csárnak március 13-án bekövetkezett haláláról, mely igazolja, hogy az előre nem látott balséelyeknek, a népek millióival együtt, a hatalmasok is egyaránt alávetétek. A megye közönsége az alispán ezen expectoratioját néma hallgatással fogadta.

BELFÖLD.

Sopron, 1881. ápril elején.

(Liszt Ferencz Sopronban.)

Tegnap ápril 5. d. u. 3 óra felé Sopronban lázas izgalom tartotta fogva a kedélyeket és a déli vasúti indóházhoz sietett mindenki, a ki csak a zeneművészet iránt érdekődik, hogy jelen lehessen Liszt Ferencz a zongora király és gr. Zichy Géza szellemes tanítványának érkezésénél.

Ott volt a városi testület teljes számban. Az irodalmi kör tagjai pedig nemzeti szintű jelenlétet ellátva, a „dalfűzér” dalegyüttessel, valamint a megszámlálhatatlan közönséggel együtt a Bécs felől ¼ 4 órákor érkező vendégeket óriási lelkesedéssel fogadták.

Az indóház egyik nagy termében ezután Tomsich József ügyvéd s az irodalmi kör alelnöke üdvözölte a művészeket, a mire gróf Zichy Géza válaszolt a maga és mestere nevében. Erre a dalegyület énekel a nagyművész tisztelőire egy csinos dalt és a mikor ez bevégeződött, a város polgármestere adott kifejezést azon örömeinek, a melyet a nagy művész megtisztelő látogatása okoz a város minden polgárának.

Most megkezdődött az ünnepélyes bevonulás a városba. A fogatok hosszú sora egész ünnepélyes látványt nyújtott és a jelenet szokatlanúsága sok közönséget vont az utcákra.

A főispánál pedig nagy ebéd volt a művészek tisztelőire és hivatalosak voltak arra a város notabilitásai.

Este a casinóban ember-ember hátán állott és jóval a hangverseny kezdete előtt, zsutolásig megtelt a terem. Lázas vigalomban várták a jelenlevőket az érdekes előadást, a melyre a jegyeket egy héttel ezelőtt már mind elkapkodták. Nem is lehetett volna kétszeres, háromszoros ár mellett sem egy jegyhez jutni.

A hangverseny 8 óra felé kezdődött és minden részében nagyszerűen sikerült.

Megnyitotta a hangversenyt Szegedy Sándor egy ügyes szavallattal, előadva Vörösmarty-nak egyik kiváló szép „Liszt Ferenczhez” írt költeményét.

Szavallat nagyobb tetszést ennél, mostanában nem nyert, a mit a ritka vendég jelenléte iránti meleg érdeklődés idézett elő a közönségnél.

Zajos tüntetéssel fogadták a genialis gróf Zichy Gézát, a mint megjelent az ünnepélyesen földiszített emelvényen.]

dom, hogy milyen köszönettel!) s mentem a szomszédba, a cipősboltba.

Hát az én asszonnyam itt is jávában korteskedett. Itt már a bőripar hallatlan elhanyagoltatásáról beszélt. Tisza Kálmán az oka, hogy a vastag bőrt marhák annyira megapadtak s így a talp bőr sokkal drágább lett. Az is az ő bűne, hogy a városokat kezdik jobban kövezni s kevesebb cipő kopik. (Alig tudam megtartani magam, hogy közbe ne szóljak, s ki ne küldjem az asszonyságot valamelyik külvárosba, a jó kövezet tanulmányozására.)

Dolgom végezve, megyek a fűszereshez s rítt Feketének vagy Fehérné asszonnyom itt is már a közepén volt a szónoklatának. A sür, ezukor- és kávéadóval már elbánt, de ugy láttam, hogy a kereskedő erősen facsargatta a nyakát, mert az új adókból csakis neki van haszna, a félkrajczárokat mind a maga javára pótolván ki egészre s csak akkor derült ki egy kissé az arca, mikor a német kereskedelmi szerződés megbeszélésére került a sor. A kortesbeszéd fénypontja azonban csak ezután következett: a liszt-ipar kérdésénél. A sok áríz, jégeső, rozda mind semmi, bár szintén Tisza Kálmán az oka, de a mi fő: a Firenze-Hamburg-angliai vonal berendezése fokozván a kivitel, megdrágítja idehaza a gabonát, lisztet. A boltos meg is ígérte rá, hogy majd megbeszéli a dolgot a feleségével.

És kérem, a hány boltot végig jártam — pedig, mondhatom, az egész piacot kerekken kellett zárandokolnom — a derék asszonnyal mindentitt találkoztam s nem győztem eleget bámulni a találokonyaságán, melylyel a Tisza Kálmánt megsemmisítő argumentumokat felsorolta. Mondja aztán nekem valaki, hogy a Nők az alkotmányban csupa fektio.

De mégis, bántott valami a dologban, sze-

Hirdetési díjak.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10) Rnd. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések fevél irodája Budapest Szervitátor 3. sz.

Elváltatási csihkek

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

A nagymester legkedvesebb s legkitünőbb tanítványa a halának adózott ezuttal is legelőször, a midőn a zongora királynak rengek alkotását, „A Magyarok Istene” címűt játszottaleg-előbb, annyi művészi emelkedettséggel, hogy a gyönyörű játékot nem fogjuk egyhamar elfeledni. Csak most mutatta be saját szerzeményét a „féltelt virtuo” egy „Magyar ábránd”, a mely szintén tapsokban részesült.

Már magában véve e két darab igazolta azt, hogy ritka s páratlan műveltségben részesültünk ma. Olyanban, a minő itt csak nagyon ritkán fordul elő.

Kedvező sikert aratott Carina Anna k. a. éneke is, a ki dr. Wallner Ignátz zongora kísérlete mellett — „Il perfido” nagy áriáját énekelte. A közönség a kitünő énekesnőt, — a kinek a nyilvános pályától való visszavonulása veszteség a művészetre nézve, s a ki pár évvel ezelőtt sok babért nyert jutalmul művészi énekeért — nem győzte eléggé tapsolni. Valóban az ilyen hang kincseket ér és a művészet ellen vétkezik az, a ki azt nem kamatoztatja.

Gróf Zichy Géza három gyönyörű kis zongora tanulmányával ragadta el a közönséget.

Saját szerzeményein kívül a fiatal művész ritka erővel és szabotossággal eljátszotta még Schubert híres „Rémkirályát.”

A kéz remek productióját a hang csábító művészte követte és majd Carina Anna k. a. kiváló szellemmel énekelte Liszt átiratában e két dalt: „Szerelmi szítm, sovargó bűm...” és „Loreley.”

A záradék képezi azonban az est fénypontját. Mikor az őz mester kedvelt tanítványaival a zongora mellé ült, olyan csendességben volt a teremben levő nagy közönség, hogy egy légy szongását is meg lehetett volna hallani. Megkezdődött erre aztán egy olyan zongorajáték, a melyenről képzete nincs annak, a ki Lisztet nem hallotta.

Nagy merészség lenne részünkről dicsegni a zongora király páratlan szépségű játékát, — constataljuk egyszerűen azt a mély hatást, a melyet az a közönségre gyakorolt. Magas becsű alkotása Lisztnek különben is a „Rákóczi” Simphonikus dolgozata, de kétszeresen becsesebb tette azon ritka szerencse, hogy az őz mestertől magától hallhatott.

Ezt megelőzőleg pedig egyedül játszott egy darabot. Taps, frenetikus taps; virág, szítni nem akaró éljenzés, szóval a lelkesedés azon foka következett most, a melyek ma már csakis a legnagyobb lángelmékkel szemben engedhetők meg.

A művészi hangverseny után nagy társasvacsora következett a casino éttermében a hangverseny örömeire, de örömeire annak is, hogy a világ legnagyobb zongora-művészt, a megye szűlttét végre színről-színre láthatta, hallhatta mindenki és leróhatta előtte hódolatát.

rettem volna nyomára lelmi, hogy ugyan mi indíthatta meg eunyre-ő Nagyságát?

S hát, mitűn nincs a világon titok, a mi a végén ki ne tudódnék, ennek is rátaláltam a nyitjára. Ma, véletlenül, a kezembe akadt az „Ellenzék” apr. 6-iki száma s mig a cipőm kitarították, elolvastam a tárczáját. Valami neki busult ember elméliked benne a fölött a problema fölött, ha vajjon a percek, a végtelenség ez atomjai is, alá vannak-e rendelve a vegy-rokon-ság törvényeinek, hogy az ellentétek egyetlenségében a nyugalom pillanatai, keserű emlékezet által háboríttassanak meg? E csodás mélyértelmezővel szerkesztett mondat a tovább olvasásra utasított s hát látom, hogy a Nagyváradra utazott szélbaliak, p. o. maga a szerkesztő, mind csupa Wesselenyi meg Bethlen János, s olvasom végül, hogy a hazát csak a női kortesek menthetik meg, máskülönbben örökéletű lesz ez az átkos Tiszakormány.

Ez az érzelmes, gyöngéden szemrehányó tárczazikk megmagyarázot mindent. Bezzeg a nagyváradi hölgyek láttára „az összes férfiközönség mindegyre egy-egy villanydelejes áramlat” cikázott végig — lehet-e rossz néven venni, ha az én ismeretlen ismerősöm aspirál e honleányi szent elhivatásra, hogy a nőknek Kolozsvárt is ily — vegy-hatása legyen?

Ez a magyarázata, hogy a Nők az alkotmányban Kolozsvárt is kezd valósággá válni s ezért mondom, hogy a látható nők nagy családja nálunk is szaporodott egy taggal.

Az isten éltesse!

É-n.

April 7-én azaz holnap ünnepélyes kirándulás lesz Doborján községbe. A megyebáztól történik az indulás és a kirándulásban igen sokan fognak résztvenni.

Egy kis község ez a Doborján s Liszt szülőhelye benne igénytelen kis hajlék. Az alkalmi beszédet Hannibál József megyei főjegyző fogja tartani.

No de erről máskor.

Végül megemlítjük, hogy a dalfűzér dalegyet részéről egy felhíyas forog közközen, a melyben egy Sopron városában felállítandó Liszt-szobor tervezeték és azért adakozásra hivatnak fel az ügybuzgó barátok!

No ez a szobor kispest időelőtti dolog.

Aigner Ferencz.

Brassó, 1881. ápril 7.

Tekintetes Szerkesztő ur!

(Színházak, Dalkör. A magyar ember régi bűne. Árkádai állapotok.)

Brassóban két színtársulat tart előadásokat: egy német és egy oláh, mindenkor zsufolásig tett háznak örvend; különösen: Friedrich Dorn igazgatása alatti német színtársulat, kik már annyira vitték, hogy a Csernoviczban zálogban hagyott ruhárukat is kiválthatták. Az oláh színtársulat is kezd látogatni lenni, különösen a román királyság születése óta van lelkesedés a brassói oláhok közt, majd, hogy ki nem ugranak a börtükből; a színtársulat ezime: Societatea teatrului română ambulanta de dincoace de Carpati sub juna directiune G. Augustin Petculescu — az oláh gyűlések egymás térük, szint a leendő román király koronázási ünnepélyre való készüldés, részint az aktivitás és passivitás ügyének eldöntése céljából, Vára-várjak az iteni szászok az oláhoknak passivitását, mert akkor biztosan sikerül politikájuk, ha az oláhok vissza vonulnak a követválasztástól, úgy akkor győznek a szászok, és ismét visszaesünk a régi szász képviselők birtokába. Idáig jelőltről nem lehet hallani, majd csak teremtenek a szászok derék fiaik közül valakit. Meglátjuk!

A bűjben is úgy mint a farságon nem egy bál, dalestély, hangverseny rendeztetett. Van Brassóban magyar, szász és oláh dalkör, melyek közül tájdom, hogy a magyar dalkör meglehetősen szétzilult. Az okát többféle képen magyarázzák, némelyek az állami népiskola tanfőnöknek egy két tagja befolyásoskodását veük okul, mások az iparos ifjakkal egy sorban nem akarnak énekelni, mert kereskedői rangjukkal nem fér össze egy szíjgyártó vagy csizmadia segéd mellett állani nyilvános productiók alkalmával, még ha bórkereskedő is.

Már akár mi legyen a szétzilulás oka? régi bűne a magyarnak, hogy nem tud egyetértetni, társulni, pedig ha valahol szükséges az összetartás, égető szükség az itt Brassóban — vajjon mikor érjük meg, hogy a brassói magyarok közt nem lesz gyűlölet, hanem testvéri egyetértés? A régi erős brassói magyar dalárdából lett ke. tö: egy új, melynek neve „brassói magyar dalkör.“ Frank Lipót karmester vezetése alatt. A réginek vissza maradt tagjai ketőzetett szorgalommal igyekeznek jó hírnevét a brassói magyar dalárdának megtartani Stark Vilmos állami iskolai tanító karmestersége mellett. Örvendős dolog volna, ha mindkettő existálna, de az eddigi tapasztalatokból ítélve teljes lehetetlen, legjobb lenne, ha szépen kibékülve ismét egyek

A LÁMPAGYÚJTÓ.

MISS CUMMINS REGÉNYE.

Huszonharmadik fejezet.

Jó barát a szükségben.

(Folytatás.)

Gertrud iskolai kötelességeinél nem szándékunk időzni, csak annyit említünk meg, hogy W. ur teljes megelégedésére töltötte be azokat; az említett napon, a szokottnál valamivel később szabadulhatott, s már épen ittötte a két órát, midőn Jeremy orvos lakása eléért. A leány, ki esengetésére ajtónyitott, látásból ismerte már őt, mivel többször látta urához jöni, s mondta, hogy bár az orvos épen asztalhoz készült ülni nejével, nem kétkedik, hogy mindketten szívesen elfogadják a misst. Gertrud tehát némi habozás után belépett a szobába, hol az orvos hátát a kandallóhoz támasztva, egy almát falatozott, mi rendes szokása volt ebéd előtt. Azonban Gertrudot megpillantva, azonnal letette almáját, s kinyújtott kezekkel sietett vendége elé.

— Flint Gertrud! kiáltott fel. Mondhatom örülök, nagyon örülök, láthatni önt, gyermekem. Szeretném tudni, hogy miért nem jött mindeddig hozzánk?

Gertrud elmondta, hogy rokonainál lakik, kik közül az egyik nagyon öreg, s a másik beteg, s hogy e mellett annyira el van foglalva a növeldebeni teendővel, hogy mindeddig nem igen jutott ideje látogatásokra keni.

lennének, úgy bátran megállhatnak a versenyt bármely hazai dalárdával, míg így egyik-kel sem.

Boldog sorsuk van Brassóban az éjjeli csavargóknak, tolvajoknak, eltekintve a fény nélküli gázvilágítás bádgyadtságától a rendőrség ébersége, nagyszáma, tevékenysége páratlan a földkerekségén; megtörtént, hogy a belváros egyik főutcájában ismeretlen tettesek kibontották a falat — természetesen, hogy lopási szándék és nem rombolási hajlamból tették — háborgatva ezen munkájokban senki által nem lettek. Egy más főutcában kiraboltak egy mézszárszékot és több mázsa szalonát, hájszirt stb. vittek el, azonban ennek sikerült nyomára jönni egyik rendőrbiztosnak, csodák-csodája a tettesek közt a magát kultur népnek tartó szász nemzet fiaiból is talákozott, hogy is ne? hiszen bűjben ki merne szalonát lopni? hanem valamely Luther Márton híve, jó lesz ha ezen túl a szászok is bűjt fogadnak és tiltják bűjben a szalonát evését különösen, ha lopott. Reméljük jövőben nem fog oly sötétet égni Brassó város mécsé és a rendőrség is megtartja örjaraítat sürűben, mint eddig.

Csik Szereda, 1880. apr. 7-én.

(Törvényhatósági bizottság gyűlése. Mikó Mihály emlékezte. Interpelláció.)

Megeyi törvényhatósági bizottságunk f. hó 5-én és 6-án tartotta fél éves rendes gyűlését. Lázár Dénes alispán és főispán helyettes elnöke alatt. A belügyminiszter által a főispáni teendővel megbízott köztisztviselőben álló alispán, az elhunyt Mikó Mihály főispán érdemeit méltató meleg hangú beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Ezután meggyék érdemes főjegyzője Madár Imre olvasta föl költői nyelven írt emlékbeszédét Mikó M. felett. Mindkét beszéd a jegyzőkönyvben örökítették meg. A közgyűlés további tárgyalásainak legérdekesebb mozzanatát képezte Puskás Ferencz volt alispánnak a megyei közigazgatás vezetésére és egyes állítólagos viszárszálások s nevezetesen a tisztviselő karnak a hivatalos órák be nem tartása és hanyagsága tekintetében a közigazgatás főnökéhez intézett interpellációja.

A közigazgatási terén különben oly sok érdemeket szerzett Puskás Ferencz azonban oly kemény támadást intézett jelenlegi derék alispánunk és a tisztikar ellen, hogy felszólalása, illetőleg interpellációja visszahatás nélkül nem maradhatott s élénk vitára adott alkalmat. A megindult vitában Molnár Lajos bizottsági tag kelt föl először a megtámadott alispán és tisztikara védelmére s egy talpraesett beszédben adott elégtételt a nem eléggé indokolt megtámadásokkal szemben. A közgyűlés tárgyalásának további menete semmi érdekesebb mozzanatot nem mutathatott föl. Maros-Tordamegyének a szabadságot megszorított akaró felirata nem pártoltatott, ellenben Gömörmegyének a közigazgatás reformja tárgyában tett felirata pártolól fogadtatott. Több helyi érdekű ügy elintézése után, a közgyűlés második napon véget ért.

r. l.

Liszt Ferencz emlékének leleplezése Doborján.

Sopron, 1881. apr. 7-én.

Az alig másfél órára eső Doborján községbe a soproni megyebáztól apr. 7-én reggel 9 órakor igen nagyszámu közönség indult el a két mű-

— Rosz mentés, nagyon rosz mentés, szölt az orvos. De miután most már itt van, nem egyhamar fogjuk elbocsátani magunktól.

S miközben vendégével a lépcsőkön lefelé haladtok, lehető hangosan kiáltotta:

— Jerry asszony, Jerry asszony! jőjj oly gyorsan, a mint csak birsz, jőjj ebédelni, s tedd fel legjobb fejkötődet, mert vendégünk van. A szegény jó lélek, tette hozzá halkabban, mosolyogva fordulva Gertrudhoz, nem tud serény lenni, erre igen kövér, tudja Trudka.

Gertrud nem akarta elfogadni, hogy ebédre maradjon, azt mondta haza kell mennie. Aztán röviden előadta jövelete célját, s a szükségesekeket Szullivánné alapota felől.

— Egy órai haladék ily esetben nem tehet már különbséget, erősítette az orvos. Kegyednek itt kell maradni, s ve lünk ebédelni, s akkor aztán elkisérem, a hová épen akarja, s magammal viszem kocsimban.

Gertrud habozott. Az ég beborult, s egyes hó pelyhek szállingóztak is már. Kellemetlen útja lett volna hazafelé, s ezen kívül jobbnak is látta, maga vezérelni az orvost, ki Szullivánnéknak új lakhelyét, mely egy ujan épült utcában állt, s a házak még többnyire számozatlanok voltak, még el is téveszthette volna könnyen. Midőn Gertrud idáig ért gondolataiban, belépett mrs. Jeremy is a szobába. Valóban kövér nő volt, rendkívül kövér, s e mellett a szokatlan sietőség, s azon kílátás, hogy idegen társasá-

vésszel kocsiikon és a díszes fogatsor mintegy fél 11 órára érkezett Harka községbe, a hol az ottani dalárda a község előljárásságával élükön és majdnem az egész község részvéte mellett fogadták az ünnepélyre sietőket.

Nem messze Doborján községtől a nyéki dombon lovas banderium vette körül a művészek kocsiját és a nyalka legények kísérete mellett ért a menet Doborján községbe, a melynek elején egy virágokkal dusan felékített diadalív pompázott és alatta a község lakói ünnepies jelmezbe, öltözve élőkön az előljárássággal, zenével, nagy lelkesedés közt fogadták az érkezőket és Mürk Pál piébános tartott üdvözlő beszédet.

A menet erre megindult a szülőház felé, a hol szintén nagy közönség csoportosult. Itt az előre kijött Hannibál József sopronmegyei főjegyző mondott egy remek emlékbeszédet, a melyre egertrázó éljenzésben tört ki a sokaság és ez alatt a virágoktól körül vett emléktábláról lehulva az eldő lepel, az emléktábláról a következő sorok ragyogtak lo, hogy hirdessék az utókornak a nagy seményt:

„Itt született

Liszt Ferencz 1811 évi

oct. hó 24-én

Hódolatai jel élül

A soproni irodalmi és művészeti kör.

1881. apr. 7-én.“

Liszt Ferencz érzékenyült e jelenetre s alig tudott szavakat rebogni. Innét aztán bevonult a templomba imádkozni s a midőn elvégezte imáját, megsemlélvén a templomot, azt nagyon rozszant állapotban találta és megígérte, hogy a templom és iskolán majd egy pár hangverseny által fog segíteni.

Most ünnepélyes lakoma következett a szülőház belsejében, a hol szeretetreméltó előkelő nöközőnség közt maga az ősz mester is a legnagyobb derűtliséggel mulatoit.

Itt történt, hogy egyik közel vidéki plébános megemlékezővén Liszt gyermek koráról, elbeszélte, hogy Liszt már 9 éves korában értte a zongorázáshoz és félreismerhetetlenül magán hordta már akkor a jövődő nagyság előjelét, a miért is őt egy társaságban zongorázásra akarván birni, sok mindent ígértek neki ajándékol, de ő rátartós lévén, nem akart még sem játszani.

Ekkor egy szép kis leányka vetődött oda, kezében egy husvéti pirostojással, és a mint Liszt azt in glátta, a szép leányka kezében levő tojás után vágott, a mit észrevévén környezete, a tojást megszerezte számára és akkor aztán ő is zongorázott.

Az ősz művész e kedélyes visszaemlékezés kellékesen érintette és maga is kedvet kapott ahöz, hogy egy epizódot elmondjon életéből.

Ugyanis apja nagy vadászatkedvelő volt és ő maga se idegenkedett attól, ezért egy alkalommal a lövőanyagot ügyesen megdézsmálta és az elrozott gyűlelony anyagot elrejtette a kályha mellé. Arra azonban nem számított, hogy a kályhába flúteni is szoktak naponként. Így történt aztán, hogy egyszerre csak nagy robbanás következett, a mint a kályha a tüztől átmelegedett, és bezegez volt aztán hadd el hadd, a mikor a megrabolt apa észrevette a dolog eredetét. Magyarán szólva, a kis tolvajt tisztességesen megnadrágolták!

Ebből kifolyólag a zongora-kielgy igon szellemidusan azt a megjegyzést tette hozzá,

got találna az étteremben, egészen felhevítették arcját. Nagyon nyájasan üdvözölte Gertrudot, megcsókolta, s aztán így kiáltott fel.

— Ej Jerry orvos nem szegénylened magadat, engem így reá szedni? Többet soha sem fogok hinni szavadnak, úgy beszéltél, mintha valaki egészen idegen vendégünk volna itt.

— Nős mrs. Jerry, ki idegenebb vagy legalább ritkább vendég e házban Flint Trudkánál?

— Igaz, ritka mindenesetre, Gertrud, úgy tesz, mintha idegen volna reánk nézve, s ezért készülőlk is jól kiszidni őt. De azért mégis tudod, kedves doktorkám, csak a Gertrud tiszteletére nem tettem volna fel hílaszín szalagos díszfejkötőmet. Ép oly szívesen lát ő engem a régi sárga szalagosban, bár azt mondta volt, a mikor vettem, hogy egész Bosztonban a legcsunyább fejkötőt vászlottam ki magamnak. Emlékszik még erre Trudka?

Trudka jóízűen nevetett e visszaemlékezésnél, mely vidám jelenetet idézett volt elő a divatárusné csarnokában, midőn együtt mentek volt Jeremy-nével bevásárolni.

— De jőjjön Trudka, folytatta az öreg hölgy az ebéd reánk vár. Tegye le kalapját, köpenyét, s üljünk asztalhoz. Az orvosnak sok mondani valója van, s alig várta, hogy találkozzék kegyeddel.

(Folyt. köv.)

hogy az ő legtöbb kritikusai most is nagyon robbanósnak tartják a művészetét.

Persze mindenki e családias színezetű monológokán, a melyek az unalmas hosszú toastoknál százszor többe érték és maga gróf Zichy azt fejezte ki, hogy mesterének ritka jó hangulata van, mert még nem volt eset arra, miszerint nagy társaságban igen adomázgasson.

A szebbnél-szebb nők addig esengtek most a kitűnő férfinál a végett, hogy engedje magát lefényképezetni, a miguen végre engedett a szeretetreméltó ajkak kérésének a művészet fedelmé és kiállt szülőháza ajtajába, a mely helyzetben aztán a Sopronból kirándult Ruprecht fényképezte le is fényképezte.

Erre gróf Zichyre került a sor és az udvarias fiatal művész azonnal meghajolt a női hatalmasságok előtt, de udvariasan szabadkozott, hogy annyi róza közt rozszul fogja kivenni magát, azonban a nők nem tágitottak és gróf Zichy a Liszt szülőháza előtt, a nők által körülvéve, szintén lefényképezetett.

Az a kis község pedig egész ünnepet ült. Ma a munka félre lett téve és mindenki ott volt az ünnepély színhelyén.

Az idő azonban kissé kellemetlen volt és csak a ragyogó napsugarak hiányoztak még, hogy ma ne csak a közönség arca, de a természet is ragyogjon az öröm miatt.

Ebéd után visszaindult a fogatok hosszú sora Sopronba, a honnét Liszt Ferencz és Gr. Zsichy Géza 6 óra felé elindultak Bécsbe.

Az indúlásnál ezuttal is nagy közönség vett búcsút a nap hőseitől s itt Liszt, valamint Zichy is úgy nyilatkoztak, hogy még többször megtölgják látogatni Sopront.

Hozza az Isten őket mielőbb vissza!

Aigner Ferencz.

Levél Persiából. *)

Urmiah, márcz. 10.

Uolsó levelemben említettem az itt lakó keresztények szomorú sorsát és azon reményben, hogy e szegény nép némi érdeket kelt, néhány rövid sorban elakarok holmit mondani róluk.

A régi assyriai kőírások utódjai, chaldaikai és nestorinások, katholikuskok és protestánsok Babylonból és Ninivéből kiltözve, a régi persa királyok által rabszolgaságba huzoztatattak, s francia és amerikai térítők által vezettetettek vallásos irányba.

A nyomorultak oly számaudó bánásmódban részesülnek a benszüllött muzulmanok által, hogy az európai zsidók sorsa, ezeltt száz évvel ehez képest, holdog sors volt. A Mexikó fensikján lakó indiai keresztényekre emlékeztetnek, csak ellenkező értelemben. Mialatt azok a spanyol inquisitio által tűzes vassal égetve keresztényekké váltak és a pátrsek előtt térdelve, keresztet vetettek magokra, de a Cordillerák és Andosek magaslatain még is Vitzlipueziához imádkoztak. A régi Media és Assyria ezen vidékein azonban, a szegény keresztények évszázadokon át csakis barlangokban elrejtve titokban tarthattak keresztény isentiszteletet. Jelenleg a hittérítők és hiányos európai védelem mellett az istenitiszteletet kápolnáknak tartják ugyan, de sorsuk mégis borzasztó és a szegény keresztények kénytelenek voltak, évek során felvenni a muzulmanok minfen külsőségeit, erkölceit és szokásait, ne hogy gazdaltan ebéket, folytonos verések és üldöztetéseknek legyenek kitéve.

Ugyanolyan ruhában járnak, borotválják tarkójukat, csakhogy könnyen felismerhetők ne legyenek, emellett templomaikban harangozni nem szabad, dolgoznak ígás vonó állatként, és az igazbűnöknek csak féláron vagy pedig titokban adhatnak el valamit.

Ha egy keresztény ruhája az utcán egy igazhívó ruháját érinti, bántalmaknak van kitéve, mert hémoscolta az igaz musulmánnt ez érintéssel. A legszebb keresztény leányokat kiküjták és azokat, erőszakkal vagy pedig álnok intrigákkal hurcolják a haremekbe. És ha egy ilyen szerencsétlennek sikerül a menekülés, azután ráfogják, hogy igazhívó lévén a keresztény hitre tért és megölük. Háboruban a keresztényeket barát és ellenség, a Sunnok és Schiák egyaránt gyilkolják és rabolják.

És ha végre egy keresztény, hogy minden nyomorúságtól szabadujon, orosz területre akar menekülni, üldözik, visszahurcolják és borzasztó sors vár reá és övéire.

Az egyetlen keresztény állam, — Oroszország — mely rajtuk segíthetne, és mely Örményországból Kurdistánban át Bagdadig a keresztényeket megvédhetné, ezt nem teheti, mert a feltéteken Anglia és Oroszországtól tartó Európa azonnal a körmére koppantanának.

Valóban szomorú, hogy politikai viszonyok és okok miatt a hatalmas kereszténység nem képes a hajdani keresztény területekről a mohedanizmust néhány merész csapással elseperni, vagy legalább arra kényszeríteni, hogy a keresztény vallást ott tiszteletben tartassék és egyenjogusíttassék.

Oroszországtól félélmében az egész keresztény világ feleli a mérhetlen vért, mely a Mohamedanok által kiontatik.

*) A borítékon a persa sachi képvél és oroszánál ellátott bélyegen márcz. 11-ki datum áll. Erkezett a levél Kolozsvárra ápril 7-dikén. Utazott tehát 25 napig.

Azt kívánom előbb magyarországnak, hogy ismerje meg a különbséget Oroszország és Törökország között s akkor törjön pálcát a felett, a melyek megérdemli azt.

A persa liberalis intelligens ember, a török azonban fanaticus vad állat és művelődésre teljesen képtelen.

A csár-gyilkosok elleni pör.

A csár gyilkosai ellen tegnap kezdtek meg a tárgyalást Szt. Pétervárott.

A vádlévből kitűnik, hogy a vizsgálat nem sok új részletet fedezett föl, legalább nem oly részletet, melyet a lapok ne közöltek volna. A vádlévl kilencz fejezetre oszlik, melyekből közöljük azon egy fejezetet, mely az összes letartóztatott egyének, Ryszakov, Seljabov, Perovska, Jeffe Helfmann, Mihailov és Kobaltsits társaságára vonatkozik. A vádlévl felemlíti a többek közt Jelnikov lakásának feltalását. Jelnikov volt az, a ki a második bombát hajította, lakásán megtalálták a többi bűnjelkeket. A merénylők Jelnikov és Ryszakov lakásán gyűltek össze. Az összeesküvők Jelnikov lakásán állapították meg a terveket. Nyolcz nappal a merénylet elkövetése előtt, Ryszakov hozzá fogott a terv kiviteléhez. Négy önkényes jelenkezett a császár meggyilkoltatására. Ryszakov és Ivánovics Mihály vigyáztak meg, hogy merre szokott kocszni a csár. Perovszka vezette a merénylőket. Az első összejövétel alkalmával a műgépész bemutatatta a készülékeket.

Február 28-án Ryszakov, Mihailov, Ivánovics és a műgépész megpróbálták a Smolna kólostor mögött a bombákat. A próba sikerült. Márczius 1-én reggel 9 órakor vette át Perovszka a készülékeket. Két bombára volt szükség, de ugymond, ha több nincs, ezzel is meg kell elégedni. Kibaltsits is hozott egy készüléket. Perovszkának meg volt a terve s minden részvevőnek megmutatta a helyet, melyet el kellett foglalniok. A Szadovájában volt tervezve a főkezdő. A lovardatér sarkán, a nagy olasz ut mellett kellett volna a legtapasztaltabbaknak állani, a kiknek ismert muljok volt. Ezek Ivánvics és Mihailov. Ryszakovnak a Katalin-esatornánál kellett állani. A tanuk fölismerik a vádlottban azt a sz. mélyt, a ki Jelnikovhoz jött.

A vádirat azután felsorolja az összes tárgyakat, melyeket a vádlottaknál találtak, köztük a szoczial föderalisták pártjának programját, a merényltre vonatkozó proklamációkat, a moszkvai főkörmányzó pecsétnyomóját, a párt szervezetéről egy jegyzéket. Perovszkánál a párt szervezetének tervezetét találtak, mely a következő szakaszokra oszlik: a) központ szervezete, b) a különös szervezet, c) a városi munkások, d) a hadsereg, e) az értelmiség és ifjúság, f) Európa.

Az Egyetértés külön tudósítója, ki azon kevesek közé tartozik, kiknek a tárgyalásra az igazságügyminiszter jegyet adott, csupán a tárgyalási terem formáját, az oszlopokat, a falak díszítését stb. írja le távirati tudósításában.

Minden táviratát, mely a tárgyalásról szólna, lefoglalják. Egyedül a következő kapott pasztust, mely a kereset alá fogott rendőrútszviselőkrol szól:

A belügyminiszter segédje Tseverin vezérőrnagy — így szól a távirat — vizsgálatot rendelt el az iránt, hogy a közigazgatási hivatalnokok mint viselték magukat a kiskert-utczába felfedezett aknákat illetőleg. A vizsgálat eredménye az, hogy a hivatalnokok kötelességüket súlyosan megsértették, ezért át fognak adni a tenyítő bíróságnak. — A csár leiratot intézett a földmívelési egyletekhez s egyéb gazdasági társulatokhoz, felhívá őket, hogy a földmívelési ügyet erőlyesen fejlessék. Kijelentette továbbá a csár, hogy a mezőgazdaságra különös figyelmet fog fordítani.

KÖZEGÉSZSÉGÜGY

Kolozsvár város közegészségügyi állapota az elmúlt hóban, viszonyitva az előbbeni hónapokhoz, most sem mondható kedvezőtlennek és habár a betegülési és halálozási esetek valamivel szaporodni látszottak, a mi rendesen márciusban meg szokott történni, de különös rendkívüliség nem észleltetett. Az eddigi előfordult helyenyeritőző kóresetek közül csakis 6 roneselő torokoset jelentetett fel, melyekből 3 halállal végződött és egy hólyagos himlő. A helybeli állami Karolina kórházban a mult februáriusban ápolás alatt maradtak száma teszen 209, az ujjouan felvettek száma 169, összesen 405, ezekből elbocsátottak gyógyulva 171, járulva 39, gyógyíthatatlan 6, meghalt 22, összes fogyaté 238, márczius végén ápolás alatt maradt 167. A katonai kórházban az elmúlt februáriusról maradt betegek száma 108, szaporodás 152, összesen 260, ezekből elbocsátottak 184, meghalt 1, maradt áprilisre 72.

A népesedési mozgalom ekeppen találtatott u. m. a halva születlek száma a férfinekből 4, a nőnekből 2, összesen 6; az élve születlek száma a férfinekből 67, a nőnekből 47, összesen 114, a halva születlékkel 120, még pedig a különféle vallások szerint u. m. a róm. kath. részről a férfinekből 20, ezekből törvénytelen 8, a nőnekből 14, törvénytelen 4. Az ev. ref. és a férfinekből 33, ezekből törvénytelen 4,

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. április 9.

Helyi hírek.

— **Lapunk előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy a jövő évnegyedre előfizetéseiket idején megújítani szíveskedjenek.**

— **Gr. Eszterházi Kálmán**, főispán, ma estére érkezendő meg Budapestről városunkba. A főkapitányi választás e hó rendes közgyűlésére lévén határozva, a jelentkezésre való főbírák a napokban közléstétetik, a rendes havi közgyűlés előtt pedig rendkívüli közgyűlés tartatik, miután a kijelölt bizottság újjaalakításának kérdése előzetesen eldöntendő s ugyanakkor esetleg, az új candidáló bizottság tagjai is meglesznek választandók.

— **Nagy Miklós**, a „Vasárnapi Újság” szerkesztője, édes anyja halála alkalmából, városunkban időz.

— **Pálmay Ilka** Aradon. A mi szeretetreméltó művésznőnk rohammal vette be az aradi közönség szívét. Az „Arad és Vidéke” csak úgy áradozik a dicsérettől, mikor a Pálmay asszony Serpentejéről szól. A derű, hamisítatlan igaz vidámság, az a természetes jókedv, a melylyel Pálmay játszik, ép úgy vidámit, hódít s minden ép érzéktű embernek épen olyan kellemes, mint a tavaszi rügyfakasztó napfény. Sőt olyanokat is dicsőít a tisztelt kolléga, a mikéért mi nekünk minél kevesebbszer volt alkalomunk Pálmay asszonyt magasztalni. Diskrecióját emeli ki t. i. mondván: „Pajkosságát ott csillog az a nőies zománc s ingerlő külsőségeket nem keres hatást.” Pálmay asszony a Sárga csikóban lépett meg fel s csúttörtökön a Bocacsióban, ma pedig jutalomjátéka lesz „Ágnes asszonyban”, melyre nagy előkészületeket tettek Aradon. Pálmay asszony kedden tér vissza hozzánk.

— **A gazdasági** egyesület holnapi közgyűlése, előre láthatólag érdekesnek ígérkezik. Az elnökséget a Budapestről leutazó Tisza László elnök viendi, Szabó József alelnök különben is bejelentéven lemondását. A lemondás okát nem ismerjük; de alig hishetjük, hogy az „Ellenzék” által erőszakolva fölfújta affair miatt történt volna, legalább Szabó József ur higgadságáról föl nem tehetjük, hogy a békebonatok által engedhetné magát ez éretlenkedésre fölhasználni. Mondják, különben, hogy a honmentők nagy patáliára készültek s a holnapi gyűlés rendjén akarják megszabadítani a hazát a türehtetlen zsarnokság rabigája alól. E végett külön vonatokon meg is rendelték Cromwell, Washington és Garibaldi — háló-sipkát.

— **Nyilvános közönet.** A kolozsvári államilag segélyezett felsőbb kereskedelmi iskola javára újabbban a következő hazafias adakozások történtek: Az „első magyar általános biztosító társaság” igazgatóság a felszerelési segélyképen intézetünknek 100 forint volt kegyes adományozni; továbbá A. F. A. k. s. h. a. i. Tischer Vilmos ur a porcellán-gyártás és festés különböző phasisait előtettét valamint a herendi porcellángyár készítményeinek néhány igen szép példányát magában foglaló collectiót, az erdélyi muzeum-egylet t. igazgatóval a legfontosabb kész gyártmányig terjedő collectiót; végre t. e. s. Demjén László ur, ki kezdő intézetünkkel szemben már is több ízben érezette szívességét; újabb Brochus Conversations Lexiconjának kisebbik díszkötetét kiadását volt szives adományozni. Midőn kezdő intézetünknek e nemcsébb támogatásáért az igen tisztelt adakozóknak a nyilvánosság terén is hálás közönetünket nyújtjuk, egyszerűsind bizalommal ajánljuk azt ismételtelen a n. e. közönség hazafias támogatásába Kolozsvárra, 1881. április 8-án. A felügyelő bizottság nevében. Kiss Sándor igazgató tanár.

— **A városi árvaszék** felügyelete alatt álló árvák létszáma és vagyonáról a legközelebbi közigazgatási bizottság gyűléséhez az árvaszéki elnök következő jelentést terjesztette be: A múlt 1880-dik év december hó végével volt a Kolozsvár városi árvák és gondnokság alattiak (u. m. elmebetegok, együgyűek, vesztegetők) létszáma: 2062 személy.

Folyó évi január, február és március havában gyámhatósági felügyelet alá került 97 árva. Többe a folyó év április hó 1-én a városi árvák összes létszáma 2159-et.

Ebből a létszámból azonban felszabadult az előbbi évnegyed időszak alatt teljeskorúság következtében 11 árva; felszabadult korengedélyi megkorúsítás által 2; meghalt 5, összesen 18 árva.

Ez utóbbi létszámot a gyámhatósági felügyelet alatt álló árvák létszámából levonva, az 1881. év március hó végével a gyámáság és gondnokság alatti kiskorúak létszáma volt: 2141 árva.

Az irt évnegyed alatt gyámok, szülők s más hatóságok és egyesek részéről beérkezett az árvapénztárba: 1. készpénzben 3085 forint 22

kr, II. járadék kölcsön államadóssági kötvényekben 27,500 forint, III. kolozsvári hitelbank és zálogkölcsön-társulati részvényekben 200 forint, összesen 30,785 forint 22 kr.

Az árvapénztár kezelésére vonatkozólag, az ezen pénztárhoz követeléssel bíró árvák készpénzbeli vagyona a folyó évi április hó 1-ig következőleg állott:

a) készpénzben 2363 forint 37 kr, b) takarékpénztári tőkében 115,283 forint 55 kr, c) magán költvelői tőkében 127,804 forint 3 kr, d) vegyes értékpapirokban 17,713 forint 94 kr, e) magyar államkötvényekben 126,730 forint, f) ösztöri díjban 39 forint 26 kr, h) arany, ezüst drágaságokban (becsérték) 3273 forint 21 és fél kr, összesen 402 ezer 324 forint 99 és fél kr.

A városi árvaszék, illetőleg gyámhatóság felügyelete alatt felszabadult közül árvapénztárilag kezelt vagyona volt 8 árvának. Ebből kiutaltatott tömege 8 árvának. Kiadott tömege 8-nak.

Az 1881. év első évnegyedében kölcsön adatott 6 százalékos kamatfizetés kötelezettsége mellett egy 10,000 forintos árvatömeg.

— **Rontó Pista** nem halt meg! Ha egy hus, csont- és véralkotmányból, melyet drága ruha, fedez, elszállt az életfentartó erő, hasábolat irunk össze. Miért ne áldozunk hát pár sort Rontó Pistának, ki ugyancsak hus, csont- és véralkotmány, csak hogy rongyok fedezik? A rendőrségről bekltdték egyszer lapunkba azt a hírt, hogy Rontó Pista hányt-vetett életének vége van: megfaglott az uton. Rontó meghalt a hírt, s minthogy jelenleg épen Kolozsvárt mltat, hát följött szerkesztőségünkbe kinyilatkoztatni, hogy ő bizony él és uralkodik a maga általvalóin. Alattvalóinak száma pedig nem csekély! Ha „egy pár cseppel több szalad le a sötétségbe”, mint a mennyit a „sötétség” megbir, hát akkor Rontó szónokol szörnyen. Egész határ kísérője van ilyenkor; egész udvara, mint a holdnak, suszterinasokból s az ékesszólást kedvelő kofakból, kiknek érzelmei felett Rontó uralkodik a szó hatalmával. — Valamikor szerkesember volt, de beült minden vagyona — az itálba. Most a mások gráciája ruházta, élmezsi. Ha azonban az élelem is olyan bő, mint a milyen jó a rongy, mely fedi a testét, akkor Rontó nem irigylendő uraság. Mert uraság! Magát „grófnak” hívja s átkozott virágos stylen beszél. Alig lehet kihalásni az áradatból a magját annak, mit mondani akar. — A hír hát hazudott. Rontó nem halt meg, hanem kóborló életének egy nyomorult térsa volt, kinek az élettelen testét megtalálták a Feleken, s a kivel összekonfundálta a rendőrség Rontó Pistát. A test ott fekeklött egy szénaboglya mellett. A feje be volt dugva a széna közé, s egy pár kemény téli éjszaka megfagyasztotta a nyomorultat. Fázott nagyon s a boglya védelmébe menekült. Beszállították Kolozsvárra s ráfogták, hogy Rontó Pista lenne. Pedig egy szegény vándor eszmadia volt. Megtálták aztán a tarrisznyáját is a boglya mellett, melyben néhány kapta, ár s bórdarabok voltak. — Pista indigalódik szörnyen, hogy őt efféle semmi emberrel zavarták össze. — Jó hát! Pistának is lehet joga ahoz, hogy ne híreljék őt holtnak akkor, mikor ő él és küld le „sok cseppet a feketétségbe.” Tudatjuk hát urbi et orbi, hogy Rontó Pista nem halt meg!

Hazai hírek.

— **A trónörökös** esküvője alkalmából Bécsben május 7-én este nagy udvari bál, 10-én délután 1/6 órákor pedig nagy udvari ebéd lesz, mely utóbbihoz 160 meghívó adatik ki. Az új pár már a következő nap reggel Luxemburgba megy hat napra. Budapestről Prágába több napra mennek s innen nyári tartózkodásra Ploskowitz cseh várkastélyában Leitmeritz mellett. Mondják, hogy az új pár a nyár alatt egy ideig Lacroma szigetén is fog tartózkodni, Miksa császár egykori kedvenc tartózkodási helyén. A főudvarmesteri hivatalban a szertartások tárgyaiban tegnap kezdtek meg a tárgyalásokat s valószínűleg már holnap hirdetik. Mint tudva van, Stephanie főhercegnő bevonulásánál ugyanazokat a szertartásokat tartják meg, mint 1854-ben Erzsébet bevonulásánál volt. Hohenlohe főudvarmester hét udvari tanácsos s egy udvari titkár kíséretében megnézték a Theresianumban azokat a helyiségeket, hol Stephanie Schönbrunnból jöve megszáll, hogy menyasszonyi toilettet készítsen. Négy földszinti teremből áll a helyiség, melyeket közelebb dekorálnak. Itt tartózkodott Erzsébet császárné királyné is, midőn mint menyasszony vonult ide. A férfidalegylet karmestere Kremser a fogadási ünnepekre egy cantatet szerzett, melyet az egylet a bevonulásnál fog előadni. La Agnese Högriúse szerint a tónörökös menyasszonyával május 18-án délután 7 órákor érkezik Pestre és május 23-ig Budapesten lesz.

— **Bankjegy hamisítás a fogházban.** Furesa világot vet a spanyol fogházakban uralkodó állapotokra a következő eset: A spanyol hatóságok Barcelonában nemrég azt a fedezést tették, hogy az ottani „Del Saladero” nevű fogházban a foglyok már hosszabb idő óta folytatják a spanyol bankjegyek és értékpapírok hamisítását, s ezeket aztán velük összekötöttésben álló ügynökeik által értékesítik. A szerzett pénz egy részét a rabkoszt javítására fordítják, más részét félre rakják. A fogházakat tüviről-hegyről felkutatták, s több, a hamisításra szolgáló gépre bukkantak. Találtak továbbá hamisított értékpapírt, mintegy két és fél millió frank értékben. A fegyencek külső barátai közül már többet elfogtak.

— **9 kr.** Következő komoly ügyről hoznak hírt a budapesti lapok: A hadparancsnokság terjedelmén átíratban kérte a főv. hatóságot, hogy 1880. augusztus haváról a V-ik tüzérezred 2-ik ütegosztályának legénysege után fizetett halálilletékből, mert a számadások átnézésekor 9 kr. túlfizetés derült ki, ezen összeget engedje el. A tanácsakérem alaposágáról meggyőződve, a kérelemnek eleget tett, a számv. vőseget rektifikációra, a kezelő hivatalokat pedig a válasz expediciójában katonas gyorsaságra és pontoságra utasította.

— **Rablógylkos** bíró. A Debreczen írja. Mályi borsodmegyei helységben pár hóval ezelőtt egy ottani árva leány a lutrián 800 forint nyert. Azt Miskolcra telveendő, az ottani bírótól személyazonosságáról szóló bizonyítványt kért. Visszatértekor egy ut kanyarulatánál, erdőszélében, a szerencsétlen a mályi-bíró megrohanta és lekészte. A kést azonban ott feledte. Ezt az oda későn érkező pandurok megtalálták. A késen a bíró névének két előbettiye ugyan ott volt, de nem is gyanakodtak róla. Reggel a tettest nyomozandó megjelentek a bírónál, a ki épen az istállóból jött ki ruháján vérfoltokkal. „Miért vés a bíró uram ruhája? kérdék. „A lovamnak indult meg az orra vére,” volt rá a felelet. A mikor a kést elővették, akkor lépett ki a küszöbön a bíró 8—10 éves kis fia: „ni ni, ez az apám kése!” kiáltott a gyermek, s a bűntett elárulva lón. A bűnös a gyermek előtt mindent bevallott.

— **A színvakságot**, vagyis a szemnek azon kóros állapotát, melyben bizonyos színek iránt érzéketlen marad, a mint tudjuk, csak is a legújabb időben fedezték fel. Ennek az lett a következtése, hogy a vasuti hivatalnokok szeméit tüzetes vizsgálat alá vették. Most ismét egy újabb betegségről beszélnek a szaklapok, mely szegény sokat zaklatott vasuti közegek; s különösen a pályőröket lepi meg. Ez abból áll, hogy az ilyen beteg örök a harangjelzéseket nem hallják, azaz hallszervük érzéketlenné lesz a harangjelzés iránt. Ez állítás nem egészen alaptalan. Mert tudjuk azt, hogy a pontosan megújító óráttéseket annyira megszokja az ember, hogy teljességgel nem hallja, legkivált, ha valamely más élelme foglalkozását köti le a figyelmet. Ugyanezen tapasztalatot tették némely vasutaknál is, a mennyiben a pontosan kiszabott időben megújuló harangjelzések a megszokás által a dohártyáit teljesen érintetlenül hagyták. E tárgy a szaktudósok között igen élénk eszmecserét idézett elő és ha a hír megvalósul, akkor a vasuti vonatjelzések szerkezetében jelentékeny változtatást kell tenni.

— **Mennyit ér egy gyermek?** E kérdésre hiteles választ adhat a párisi „Sainte Enfance” című társaság, melynek földadata a pogányok közt az elhagyott gyermekek összevásárolni és a kereszttyén hitben fölneveltetni. E társaság a lefolyt évben több mint két ezer gyermeket vett és pedig fejenként 12 frankon. Mint párisi levelezők írja, a társaság alig győzi mindazok kérelmét visszautasítani, kik gyermekeiket eladni, és mint mondják, sok párisi nő is hajlandó volna kisdeteit „darabonként” 12 frankért eladni, ha a társaság alapszabályai megengednék a kereszttyén szülőkől származó gyermekek megvásárlását.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

— **A fehér ózár özvegye.** Dolgorukij hercegnőről kevés hírt hoznak most a szenzációs pétervári táviratok. A hercegnő egészen visszavonult a világtól, mióta a czárt eltemették. Férje gazdagon gondoskodott róla végrendeletében, s így az özvegy czárné nincs rászorulva az új uralkodó kegyére. Férjét sajátkezűleg tette bele a koporsóba, mint az azt életében egyszer kívánta. Haját, mely igen düs volt, s közmondásos szépségű, férje halálakor levágta.

radni a berlini conferentia határvonala mellett. Hirszerint háboru kilátások vannak.

Budapest, apr. 9. A jótékonyezelu lo-vagjáték tegnap este fényesen sikerült, 3000 frtot jövedelmezett. A magyar aranyjáradék konverziója iránti szerződés, mint tegnap jelezttük, csakugyan megkötöttett. Egy része a 6 % aranyjáradék 4 %-sal fog kicseréltetni.

Szeged, ápril 8. A viz rohamosan nö, délután 2 óra 50 perczkor 8.18 cm. A gátak még bírják az ár feltartóztatását. Makóhoz mentő járműveket vontatnak. Az esőzés még mindig tart.

Konstantinápoly, ápril 8. A Pol. Cor. jelentése szerint: Az ottoman hatóságok és orvosi gyűlés által tett övintézkedések meggátolták az Euphrát völgyén fellépett pestis tovább terjedését.

Bécs, ápril 9. A „Pol. Corr.” jelentése: Ausztria-Magyarország-Orosz és Németország olsmerte Románia királyságát. A három hatalom közötti egyetértés és bizalom oly fokot ért el, mely semmi kívánni valót sem hagy fenn.

Konstantinápoly, ápr. 9. Chios romjai által eltemetett holttestek erjedése miatt az el-takarítás lehetetlen. Midhát basa járvány megakadályozására a falak lerombolását és fortöztelenítését elrendelte. Halottak, sebesültek száma 16,000.

Bécs, ápril 9. Pál nagyherceg II. Sándor dzsidás kapitányává, Rudolf trónörökös a 18. gyalogdandár parancso-kává kinevezettek. Maroicsics tábornosnagyp Lipótrendet kapva, nyugdíjaztatott. Würtemberg herceg Lipótrend nagykereszttel felmentetett a hosznai főparancsnokságtól és Galicziába főparancsnokul áthelyeztetett. Helyébe Dählen altábornagy lép; Bécsi hadparancsnokságot Filip-povics tábornagya a prágait Litzenhofen foglalja el.

Róma, apr. 9. A király a képviselőház és szenátus elnökeit hivatva tájékozásra szerezte véget. Farini nem fogadtat el a kabinet-alakítást.

Algir, ápril 9. Egy eltévedt francia katonaiszonyuan megsebesítva került vissza orra, fülei levágva, körmei kiszaggatva, sebében meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

A juhnyájakat pusztító mételeygyógyítására Mandl lipót, szabolasmagyoi birtokos, egy jó sikertű gyógyszert ajánl a F. E.-ben. „A kiinduláspont — írja Mandl ur — kísérleteim meghozdése és bevégzése nál az volt, hogy a mételey az állatnál egy majbetegecs. Kísérleti tárgyat kiválasztottam 17 drb mételeybet juhát, s azokat külön jegyzyelellatva külön tartottam és orvosolni kezdtem, mely orvoslás következőkből állott. Vettem egy literolyan meleg vizbe, a milzen meleget az ember szája és nyelve kiáll, 40 gramm karlsbadi só-imitatiót (Carlsbader Sprudelsalz-imitation), mely só fölölvagván, a midőn a vizet folyton ugyanazon hőmérsékben tartottam, ezen oldatból minden darab anajuhnak egy-két evőkanállal beadtam a reggeli órákban mindig; a midőn a 17 drb juh mineegyikének az első egy-két kanál orvosság beadva lett, újból megkezdtem, úgy, hogy minden juh és minden reggel ezen oldatból 5—8 kanál orvosságot bevett — és 1 óráig éhgyomorra az orvoslás után megsejtáltattattott — aztán káptott enni. Ezru orvoslást 40 napig folytattam, és már első 10 nap olteite után láttztott, miszerint a mételeyes juh sárgás színű szeme fahéredni kezdett. A 30 napi gyógykezelés után a 17 drb juhot egyenként levagattam és a máát ugó, mint epéjét tüzetes vizsgálat alá vettem, s némelyikében semmi, némelyben 1—2 egész 5 szem mételey-akadt elevenen, azonkívül döglött mételeysem is, az epében egyetlen szem mételey sem volt.” — Mandl ár kihérletéből ama meggyőződést meriti, hogy az eképenjgyógyhozlt és levagott 17 drb juh a benne megtalált mételey miatt élnetelt volna, és hogy a karlsbadisó használt. Kiváncos volna, ha gazdálásaink a gyógyszerfigyelmek kísérletekre alkalmaznánk s tapasztalataikat egy a kísérletitővel. mint a többi érdekelteket lapok ájád közölnék,

A tyukoknak lóhussal való hizlálása. Közelebből emlitettük, hogy a lóhus Lequerrière kísérletei szerint a lovak etetésére is használható. Egy Novák nevű aprómarha-hizláló tapasztalatai szerint azonban nem kevésbé becses anyagot szolgáltat az aprómarha hizlálásánál is E célra a lóhus izomrostjait először is kalapács által megpuhítottak, oly módon, mint a konyhában a többi marhahússal történiük; s így meglágyított állapotba szétörzszülttén e hus anyyi korpa adatik hozzá, a mennyit csak dagasztás utján felvehet az magába. E tömeg aztán részöl lapon szétmorszoltatik, mely célra akár a konyhában használt apró téstészterezelők, vagy pedig, hol nagyobb mérvben történik ez anyag alkalmazása, káposztagyula-féle eszköz használatik. A finomra aprított tömeg aztán vagy a napon, vagy pedig erősen fűtött szobában megszáritatik, ez utóbbit e közben gyakran kell szétöztetni. Ez uton piszkos barna bort kapunk, mely későbbi használatra is eltehető. A tyukok e korpás humorzsálatot nagy mohósággal eszik s naponként rostaaljal váltakozva kétszer adható az nekik, mi közben elegendő friss vízzel is kell számukra gondoskodnunk.

Felőlő szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **BÉKÉSY KÁROLY.**

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint urbéri bíróságnak alólt kiküldött bírāja által közhírré tétetik, hogy Solyomkő községe határára létező erdőbéli haszonvételek szabályozásának megengedhetősége harmadbíróági ítélet által kimondatván, az előmunkálatok Solyomkő községében 1881. évi április hó 27-én d. e. 9 órakor fognak megkezdetni, a hová az összes érdekeltek megidéztetnek.

A kolozsvári kir. törvényszék kiküldött bírájától 1881. évi márczius 31-én.

(203) 1—1 Pintye József,
törv. bír.

Sz. ad. 3102—881.

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszéknek jelen szám alatt kiadott végzésével Botháza községe határa tagosításának megengedhetősége iránt létrejött egyezség elfogadtatván, s alólt az előmunkálatok teljesítésére kiküldetvén, ezeknek megkezdése, jelesen a működő mérnök megválasztása s a költségelőirányzatnak elkészítése végett a határidő 1881. évi május hó 4-dik napja d. e. 9 órájára tűzetik ki Botháza községébe.

Ezen tárgyalásra az összes érdekeltek azon figyelmeztetéssel idéztetnek meg, miszerint az 1880. évi 45. t. cz. 12. §. és az 1880. évi augusztus 23-án 2364. sz. a. kiadott utasítás 40. §-j értelmében, valamelyik félnek elmaradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza. Kolozsvári kir. törvényszéknek kiküldött bírájától 1881. évi április hó 3-án.

(204) 1—1 Pintye József,
kir. törv. bír.

Sz. 3394—881.

Másolat.

Árlejtési hirdetés.

A csucsai n.-károlyi megyei uton 77—78 kmtr. közti fafelzeti köhid építése és ugyanszon kilométer közti kőboltoz átérész kijavítása f. hó 27-én d. e. 10 órakor a megyeházánál megtartandó szóbeli árlejtés útján ki fog adatni.

Kikiáltási ár 554 frt 19 kr. o. é.

Árlejtési szándékozók 5 százalék bántapénzt kötelesek előre letenni, melyet vállalkozó, a vállalati összeg 10 százalékra kiegészíteni tartozik.

Terv és részletes feltételek az aljegyzői irodában megtekinthetők.

Kolozsmegye alispánjától,
Kolozsvártt, 1881. apr. hó 2-án.

Gyarmathy Miklós s. k.
alispán.

Sz. 3393—881.

Másolat.

Árlejtési hirdetés.

A választás-hidalmási megyei uton 3—4, 8—9 és 11—12 kmtr. közt fekvő hidak újabb építése és kijavítása f. hó 27-én d. e. 10 órakor a megyeházánál megtartandó szóbeli árlejtés útján ki fog adatni.

Kikiáltási ár 702 frt 88 kr. o. é.

Árlejtési szándékozók 5 százalék bántapénzt kötelesek előre letenni, melyet vállalkozó, a vállalati összeg 10 százalékra kiegészíteni tartozik.

Terv, költségvetés és részletes feltételek, az aljegyzői irodában megtekinthetők.

Kolozsmegye alispánjától,
Kolozsvártt, 1881. apr. hó 2-án.

Gyarmathy Miklós s. k.
alispán.

Sz. 3240—881.

Másolat.

Árlejtési hirdetés.

A kolozsvári-zilahai utvonalon a 25. számú köhid fafelzetének kijavítása f. hó 27-én d. e. 10 órakor a megyeházánál megtartandó szóbeli árlejtés útján ki fog adatni.

Kikiáltási ára 500 frt 20 kr. o. é.

Árlejtési szándékozók 5 százalék bántapénzt kötelesek előre letenni, melyet vállalkozó a vállalati összeg 10 százalékra tartozik kiegészíteni.

A részletes feltételek és költség számítás az aljegyzői irodában megtekinthetők.

Kolozsmegye alispánjától,
Kolozsvártt, 1881. apr. hó 2-án.

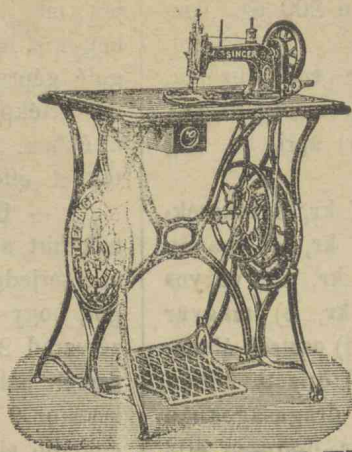
Gyarmathy Miklós s. k.
alispán.

Alsótest sérvszervenvedőknek.

G. Sturzenegger, Herisbaun (Schweiz) sérvkötését a legjobban ajánlja. Ezen kötés nem tartalmaz semmiféle káros anyagot s gyógyít meg a sérvet minden esetben, ugyancsak anyabetegségeket is. Edényekben kapható, használatának leírása mellett 3 fl. 20 kr. egy G. Sturzeneggernek, valamint az utók megjelölt raktárak által. Számos bizonyítványok, tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárki által nálunk beláthatók.

31. Az ön kitűnő sérvkötése engem az én 28 éves sérvszervenvedésemnél most teljesen meggyógyított. Mitán hányan árulja ezen betegségben szenvedő, köztük önök 16. századit, felét a köztársaságban s felét az országban. Dacára annak hogy már a legelőkelőbb orvosokkal foglalkoztam, egy sincs köztük, aki képes volna a sérvbetegséget úgy gyógyítani, mint ön. Fogadjon érte szívóssal köszönetet. Parisban.

Kapható Budapesten: Patáky Károly gyógyszerésznél Nagy-Korona-utca 23. sz. Temesvárt: Tarcay Maria hálfőhez ezimzett gyógyszerárúháznál. (160) 3—20

A VILÁG ELSŐ ÉS LEGNAGYOBB VARRÓGÉPGYÁRA: THE SINGER MANUFACTURING Co.

NEW-YORK

varrógépei rendkívüli munkaképességük, jószáguk s tartósságuk miatt az összes varrógépek közt, mint a legkiválóbbaknak bizonyultak be, mi nemcsak több mint három millió vevő és érdeklő szaktörök által ismertetett el, hanem még több mint kétszáz legmagasabb érdemű, de kiválóan az évről-évre növekedő forgalom által bizonyítottatik, mely egyedül az utolsó előtti évben 431,167 varrógépre, tehát minden üzletnapban több mint 1400 darabra emelkedett.

Ezen tények hangosabban szólnak bármily ajánlásnál, s legjobb bizonyítékul szolgálnak az eredeti Singer varrógépek felülmúlhatatlanságáról.

Csak úgy valódi, ha a gép a bejegyzett védjegyen kívül, a karján a teljes céget: „The Singer Manufacturing Co.” viseli és alatt látható „Neidlinger G.” aláírással ellátott jótállási okmány (Certificate) mellékelve-tett. (127) 5—52

NEIDLINGER G. Kolozsvár, 5 — belközép-utca — 5 szám.

Philadelphiai nemzetközi kiállítás bizottsági bírálata:
Egy kiváló minőségű családi, varrógép melyben a legtöbb célirányos gépészeti találmány van összpontosítva; mely találmányok a különböző részeknek pontos járását kölcsönöz; szerkezeti egyszerűség, kivélti szilárdság s a munkák kitűnősége s az egész együttes tökéletessége.
GASKORN A. T. vezérigazgató. HAWLEY J. R. elnök. ASCHER MAYER titkár.
Az észak-amerikai egyesült államok század bizottsága.

Az 1873. bécsi világkiállításon haladocsi és érdem-éremmel

Kitüntetett

Perlmoosi Portland Cement

Kufsteini vizhatlan mész

friss minőségben

a legolcsóbb árakon

KAPHTTÓ:

Gergely Ferencznél

a kufsteini hydraul mész és Perlmoosi Portland Cement gyár részvénytársulat főraktárában
Kolozsvártt, főtér 20.

CARL KUHN et CO

Bécsben.

Raktár: Sepohansplz Nr. 6. im Zweh Hof
ajánlják gyármanúyukat:

ACZÉL-ÍRÓTOLLAIK ÉS TOLLTARTÓIKAT

az ősmert előnyös gondosan kiválogatott válfajban és a leggazdagabb választékot névleg: irodák, hivatalok, Kaligraphusok, tanodai czirada-rajz-tollakból és még mint különösen jól védettollakat minden hely- és ruganyosságban bátrak ajánlani, s egyáltalán utolag tudomásul adni, miszerint a t. közönség az oly gyakran előforduló hamisításoktól megóvja, minden doboz, saját tulajdonuk rajzával kívül-belül, az általuk törvényesen bejegyzett Védjeggyel és czéggel egyetemben ellátottak; a hol tehát ezek hiányoznak, azon gyártmányok mint nem a fennieké tekintethetnek.

Nagy raktára mindennemű iron és Pastell ironoknak, Gummi, zsebiron (Crayon) pecsétviasz és minden más írószereknek.

Az elgyengült férfierő, idegtompultság, titkos ifjúi vétkes és kiizzadások ellen
Dr. Wrun-féle peruin-por.

(perui növényekből készítve.)

A peruinpor az egyedül alkalmas a nemző ésszül szervek mindennemű gyengeségeit elmulasztani, és így férfiaknál a tehetetlenséget (az elgyengült férfierőt), nőknél pedig a magtalanságot elhárítani. Ugy szintén pótolhatlan szer az idegrendszer zavarainál, különösen a nedv és vérvesszések következményei az elgyengülés, nevezetesen pedig önfertőzés és éjjeli magömlések, mint a tehetetlenség egyedüli okainak bekövetkezett erőtlensége a férfiaknak, valamint a láb és kezek reszketegsége ellen ezen szerek javallatok, melyek által az elmaradhatatlan hatás bekövetkezik. (461) 21—39

Ára egy doboznak kimerülő utasítással együtt 1 frt 80 kr. Kapható Kolozsvártt dr. Hintz György gyógyszerésznél. Vezérigynökség Al. Gischner-nél Wien, II. Kaiser Josefstrasse, Nr. 14.

A sz.-fehérvári kiállítási érem.

FEKETE ERDŐI

A deési kiállítási érem.

ÜVEGGYÁR

Biharmegye, Élesd mellett

Magyarországon egyedüli üvegyár, a mely időszerű újabb berendezése folytán minden hasonlemű csehországi gyárral szemben úgy a közönséges, mint a legfinomabb kristályüveg gyártásban versenyképes.

Készít különösen: közönséges fuvott fehér és zöld üveget, újabb mintájú

gyógyszer üveget, petroleum lámpákhoz minden üveg részeit,

„Simens” formájú és minőségű

boros és rumos

bouteliákat. Köszörült üvegből, a mindennapi használatra valókon kívül, finom borivó, rosolis és confect garnitúrákat, kávéház, vendéglő és czukrászat berendezésére mindennemű üvegeket sat.

Erdlyi főraktára Kolozsvártt kizárólagosan:

HUNWALD LIPÓT,

üveg-, porcellán- és lámpa rakára
bel-magyauteza 4 sz.

(483) 68—50

Tűzifa árai

házhöz szállítással együtt

Vágatlanfa		Gőzerővel apróra fűrészelve és hasítva,			
házhöz szállítva		házhöz szállítva berakással együtt			
4	2	4	2	1	
szögmetér		szögmetér			
frt	kr	frt	kr	frt	kr.
12	6 50	—	—	—	—
12	—	13	60	7	—
10	60 5 80	—	—	—	—
8	60 —	12	60 6 50	—	—

vegyes fa,
akár mind-
egyik ma-
gára

4

Minden panaszok és esetleges kételek elhárítása czéljából, az aprított fához készült szekereim teljes 4 szögmeterral bírnak, kívánság esetén az ő a vevő előtt felaprítható, valamint a nem aprított, ta 20 kr. külön ölelési díj fizetés mellett a vevő lakásánál újól felülethet.

Megrendelések elfogadtatnak a vasuti indóház melletti raktárban, valamint PUSKÁS BELA ur bel-magyarutca szögleti üzletében; továbbá: KÓNYA SÁNDOR ur fűrész-üzletében fűpiacz az ugynevezett Tivoli-háznál.

tisztelettel
SZENTJÁNOSI FERENCZ.